

2 0 1 5

(November)

COMMERCE

(General/Speciality)

Course : 503

(Management Accounting)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. (a) Write True or False : 1×3=3
- (i) Management accounting deals only with the information which is useful to the management.
  - (ii) P/V ratio can be improved by reducing the fixed cost.
  - (iii) Cash Flow Statement is based upon accrual basis of accounting.

(2)

(b) Fill in the blanks :

1×5=5

- (i) The difference between Actual Cost and Standard Cost is known as _____.
- (ii) Only _____ information is recorded in accounting.
- (iii) Margin of safety can be improved by reducing the _____ cost.
- (iv) Any transaction that increases working capital is a _____ of fund.
- (v) Repayment of borrowing causes cash _____.

2. Write short notes on any four of the following :

4×4=16

- (a) Limitations of management accounting
- (b) Cost-volume-profit analysis
- (c) Advantages of standard costing
- (d) Cash Flow Statement
- (e) Responsibility accounting
- (f) Assumptions of break-even analysis

(3)

3. (a) "Management accounting aims at providing financial results of the business to the management for taking decisions." Explain by bringing out the advantage of management accounting. 11

Or

- (b) Explain the characteristic features of management accounting. What are the tools which make it useful for the management? 4+7=11

4. (a) The following information is given by XYZ Ltd. :

	₹
Selling price per unit	10
Variable cost per unit	6
Fixed cost	24,000

You are required to calculate—

- (i) break-even sales (in units);
- (ii) sales to earn a profit of 10% on sales;
- (iii) new BEP, if selling price is reduced by 10%;
- (iv) new selling price, if BEP is to be brought down to 4800 units.

2+3+3+3=11

(4)

Or

(b) "Marginal costing is a very useful technique to management for cost control, profit planning and decision making." Explain.

11

5. (a) A factory is currently running at 50% capacity and produces 5000 units at a cost of ₹ 90 per unit as per details given below :

Raw materials—₹ 50

Labour—₹ 15

Factory overhead—₹ 15 (₹ 6 fixed)

Administrative overhead—₹ 10 (₹ 5 fixed)

The current selling price is ₹ 100 per unit.

At 60% working, raw material cost per unit increases by 2% and selling price per unit falls by 2%

At 80% working, raw material cost per unit increases by 5% and selling price per unit falls by 5%

Estimate profits of the factory at 60% and 80% working and offer your comments.

9+3=12

Or

(b) What do you mean by cash budget? What are its advantages? How is it prepared?

3+3+6=12

(5)

6. (a) X Ltd. furnished the following particulars for the year 2014 :

Actual output—900 units

Budgeted output—1000 units

Actual fixed overhead—₹ 49,500

Budgeted fixed overhead—₹ 50,000

Standard time per unit—2 hours

Actual clock hours—1900 hours

(including 200 hours as idle time)

You are required to calculate the following variances : $2 \times 5 = 10$

(i) Overhead Cost Variance

(ii) Overhead Volume Variance

(iii) Overhead Capacity Variance

(iv) Overhead Efficiency Variance

(v) Overhead Idle Time Variance

Or

(b) What is standard costing? How would you distinguish it from budgetary control? Point out the limitations of standard costing. $2+4+4=10$

(6)

7. (a) Following are the Balance Sheets of Tulsian Ltd. for the year ending on 31st March, 2013 and 31st March, 2014 :

Assets	31.03.2013 ₹	31.03.2014 ₹
Fixed Assets	10,20,000	12,40,000
10% Investment (long term)	60,000	1,60,000
Debtors	80,000	1,50,000
Stock	3,80,000	3,70,000
Cash	1,20,000	3,60,000
Underwriting Commission	5,000	6,000
Discount on Issue of Debentures	15,000	4,000
	<u>16,80,000</u>	<u>22,90,000</u>
Liabilities	31.03.2013 ₹	31.03.2014 ₹
Equity Share Capital	6,00,000	8,00,000
18% Preference Share Capital	4,00,000	2,00,000
Profit & Loss A/c	1,00,000	4,00,000
Reserves	1,20,000	1,40,000

(7)

Liabilities	31.03.2013 ₹	31.03.2014 ₹
14% Debentures	2,00,000	3,00,000
Creditors	40,000	1,50,000
Bank Overdraft	60,000	50,000
Proposed Dividend	1,20,000	1,50,000
Provision for Tax	20,000	40,000
Provision for Doubtful Debts	20,000	30,000
Unpaid Dividend	—	20,000
Unpaid Interest on Debentures	—	10,000
	<u>16,80,000</u>	<u>22,90,000</u>

Additional Information :

- (i) A machine costing ₹ 1,40,000 (depreciation provided thereon ₹ 60,000) was sold for ₹ 50,000. Depreciation charged during the year was ₹ 1,40,000
- (ii) An interim dividend @ 15% was paid on equity shares. New shares and debentures were issued on 31.03.2014
- (iii) Tax paid during the year was ₹ 10,000

(8)

(iv) On 31.03.2014, some investments were purchased for ₹ 1,80,000 and some investments were sold at a profit of 20% on sale

(v) Preference shares were redeemed on 31.03.2014 at a premium of 5%

You are required to prepare Cash Flow Statement as per AS-3 (Revised) by indirect method.

12

Or

(b) Discuss the importance of Fund Flow Statement. How do you determine whether a particular change is in the nature of a source or of an application of fund?

8+4=12

(9)

ASSAMESE VERSION

1. (a) সঁচা নে মিছা লিখা : 1×3=3

(i) পৰিচালনা হিচাপৰক্ষণে মাত্ৰ সেইবোৰ তথ্যৰ লগত সম্পৰ্ক ৰাখে যিবোৰ পৰিচালনাৰ বাবে উপযোগী।

(ii) স্থিৰ ব্যয় হ্রাস কৰি P/V অনুপাতৰ উন্নতি সাধিব পাৰি।

(iii) নগদ প্ৰবাহ বিবৃতি হিচাপৰক্ষণৰ উদ্ভূত তিষ্ঠিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল।

(b) খালি ঠাই পূৰণ কৰা : 1×5=5

(i) প্ৰকৃত ব্যয় আৰু মান ব্যয়ৰ মাজৰ পাৰ্থক্যক _____ বুলি জনা যায়।

(ii) মাত্ৰ _____ তথ্যে হিচাপৰক্ষণত লিপিবদ্ধ কৰা হয়।

(iii) নিৰাপত্তাৰ সীমা _____ ব্যয় হ্রাসৰ জৰিয়তে উন্নীত কৰিব পাৰি।

(iv) কাৰ্যকৰী মূলধন বৃদ্ধিকাৰী যি কোনো লেনদেনেই পূৰ্জিৰ _____।

(v) ঋণ পৰিশোধে নগদ ধনৰ _____ সৃষ্টি কৰে।

(10)

2. তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা : $4 \times 4 = 16$

- (a) পৰিচালনা হিচাপৰক্ষণৰ সীমাবদ্ধতা
(b) কষ্ট-ভলুমে-প্ৰ'ফিট বিশ্লেষণ
(c) মান ব্যয় নিৰ্ণয়ৰ সুবিধা
(d) নগদ প্ৰবাহ বিবৃতি
(e) দায়ভাগৰ হিচাপৰক্ষণ
(f) ব্ৰেক-ইভেন বিশ্লেষণৰ অভিধাৰণাসমূহ

3. (a) “পৰিচালনা হিচাপৰক্ষণে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ অৰ্থে পৰিচালনাক ব্যবসায়ৰ বিত্তীয় ফলাফলৰ যোগান ধৰাৰ লক্ষ্য বাখে।” পৰিচালনা হিচাপৰক্ষণৰ সুবিধাসমূহ উপস্থাপনৰ জৰিয়তে উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা। 11

অথবা

(b) পৰিচালনা হিচাপৰক্ষণৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। ইয়াৰ কি কি আহিলাই ইয়াক পৰিচালনাৰ বাবে উপযোগী কৰে? $4 + 7 = 11$

(11)

4. (a) XYZ লি.-এ তলৰ তথ্যসমূহৰ যোগান ধৰিছে :

	টকা
প্ৰতি গোটৰ বিক্ৰী মূল্য	10
প্ৰতি গোটৰ পৰিৱৰ্তনীয় ব্যয়	6
স্থিৰ ব্যয়	24,000

নিৰ্ণয় কৰা :

- (i) ব্ৰেক-ইভেন বিক্ৰী (গোটত)
(ii) বিক্ৰীৰ ওপৰত 10% লাভ উপাৰ্জনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বিক্ৰী
(iii) নতুন BEP যদিহে বিক্ৰী মূল্য 10% হ্রাস কৰা হয়
(iv) নতুন বিক্ৰী মূল্য যদিহে BEP 4800 গোটলৈ হ্রাস কৰিব লগা হয়। $2+3+3+3=11$

অথবা

(b) “ব্যয় নিয়ন্ত্ৰণ, লাভ পৰিকল্পনা আৰু সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ বাবে পৰিচালনাৰ হাতত প্ৰান্তিক ব্যয় নিৰ্ণয় পদ্ধতি এটা অতি উপযোগী কৌশল।” ব্যাখ্যা কৰা। 11

5. (a) এটা কাৰখানা 50% কাৰ্যব্ৰতী অৱস্থাত চলি আছে আৰু প্ৰতি গোট উৎপাদন ব্যয় 90 টকাকৈ কাৰখানাটোত 5000 গোট উৎপাদন কৰা হয়। সংশ্লিষ্ট তথ্য এনেধৰণৰ :

কেঁচামাল—50 টকা

মজুৰি—15 টকা

(12)

কাৰখানাৰ উপবিবায়—15 টকা (6 টকা স্থিৰ)

প্ৰশাসনিক উপবিবায়—10 টকা (5 টকা স্থিৰ)

প্ৰতি গোটৰ চলিত বিক্ৰী মূল্য—100 টকা

60% কাৰ্যত্ৰী অৱস্থাত প্ৰতি গোটৰ কেঁচামালৰ ব্যয় 2% বৃদ্ধি পায়
আৰু প্ৰতি গোটৰ বিক্ৰী মূল্য 2% হ্রাস পায়

80% কাৰ্যত্ৰী অৱস্থাত কেঁচামালৰ প্ৰতি গোটৰ মূল্য 5% বৃদ্ধি পায়
আৰু প্ৰতি গোটৰ বিক্ৰী মূল্য 5% হ্রাস পায়

কাৰখানাটোৰ 60% আৰু 80% কাৰ্যত্ৰী অৱস্থাত
লাভৰ পৰিমাণ নিৰ্ণয় কৰা আৰু তোমাৰ মন্তব্য
আগবঢ়োৱা।

$$9+3=12$$

অথবা

(b) নগদ বাজেট বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ সুবিধাসমূহ
কেনেধৰণৰ? ইয়াক কিদৰে প্ৰস্তুত কৰা হয়? $3+3+6=12$

6. (a) 2014 বৰ্ষৰ বাবে তলৰ তথ্যবোৰ X লি.-এ
আগবঢ়াইছে :

প্ৰকৃত উৎপাদন—900 গোট

উৎপাদন পূৰ্বানুমান—1000 গোট

প্ৰকৃত স্থিৰ উপবিবায়—49,500 টকা

স্থিৰ উপবিবায় পূৰ্বানুমান—50,000 টকা

প্ৰতি গোটৰ মান সময়—2 ঘণ্টা

প্ৰকৃত ঘণ্টা—1900 ঘণ্টা

(200 ঘণ্টা নিষ্কৰ্ম সময় অন্তৰ্ভুক্ত আছে)

(13)

তলৰ বিচ্যুতিসমূহ গণনা কৰা :

$$2 \times 5 = 10$$

(i) উপবিবায় বিচ্যুতি

(ii) উপবিবায় পৰিমাণ বিচ্যুতি

(iii) উপবিবায় ক্ষমতা বিচ্যুতি

(iv) উপবিবায় দক্ষতা বিচ্যুতি

(v) উপবিবায় নিষ্কৰ্ম সময় বিচ্যুতি

অথবা

(b) মান ব্যয় নিৰূপণ কি? আয়-ব্যয়কৰ জৰিয়তে কৰা
নিয়ন্ত্ৰণৰ সৈতে ইয়াৰ পাৰ্থক্য কেনেদৰে নিৰ্ণয় কৰিবা?
মান ব্যয় নিৰূপণৰ সীমাবদ্ধতাবোৰ নিৰ্দেশ কৰা।

$$2+4+4=10$$

7. (a) 31 মাৰ্চ, 2013 আৰু 31 মাৰ্চ, 2014 তাৰিখত অন্ত
হোৱা দুবছৰৰ বাবে তুলচিয়ান লি.-ৰ উদ্ভূত-পত্ৰ তলত
দিয়া হ'ল :

সম্পত্তি	31.03.2013 টকা	31.03.2014 টকা
স্থায়ী সম্পত্তি	10,20,000	12,40,000
10% বিনিয়োগ (দীৰ্ঘম্যাদী)	60,000	1,60,000
দেনাদাৰ	80,000	1,50,000
মজুত পণ্য	3,80,000	3,70,000
নগদ ধন	1,20,000	3,60,000
অৱলেনখন দস্তাবেজ	5,000	6,000
ঋণপত্ৰ বিলিৰ অৱহাৰ	15,000	4,000
	<u>16,80,000</u>	<u>22,90,000</u>

(14)

দিনী	31.03.2013 টকা	31.03.2014 টকা
সমাংশ মূলধন	6,00,000	8,00,000
18% অগ্রাধিকাৰযুক্ত অংশ মূলধন	4,00,000	2,00,000
লাভ-লোকচান হিচাপ	1,00,000	4,00,000
সঞ্চয়	1,20,000	1,40,000
14% ঋণপত্ৰ	2,00,000	3,00,000
পাওনাদাৰ	40,000	1,50,000
বেঙ্ক অডাৰড্ৰাফট	60,000	50,000
প্রস্তাৱিত লভ্যাংশ	1,20,000	1,50,000
কৰৰ ব্যৱস্থা	20,000	40,000
সন্দেহজনক দিনাৰ ব্যৱস্থা	20,000	30,000
অপ্রদত্ত লভ্যাংশ	—	20,000
ঋণপত্ৰৰ ওপৰত অপ্রদত্ত সুত	—	10,000
	<u>16,80,000</u>	<u>22,90,000</u>

অতিৰিক্ত তথ্য :

- (i) 1,40,000 টকা দামৰ (অৱক্ষয় ব্যৱস্থা হৈছে 60,000 টকা) এটা যন্ত্ৰ 50,000 টকাৰ বিনিময়ত বিক্ৰী কৰা হ'ল। বছৰটোৰ ভিতৰত আৰোপ কৰা অৱক্ষয় আছিল 1,40,000 টকা
- (ii) সমাংশৰ ওপৰত 15% মধ্যৱৰ্তী লভ্যাংশ প্ৰদান কৰা হৈছিল। নতুন অংশ আৰু ঋণপত্ৰ বিলি কৰা হৈছিল 31.03.2014 তাৰিখে

(15)

(iii) বছৰটোৰ ভিতৰত 10,000 টকা কৰ প্ৰদান কৰা হৈছিল

(iv) 31.03.2014 তাৰিখে কিছু বিনিয়োগ 1,80,000 টকা মূল্যত ক্ৰয় কৰা হৈছিল আৰু কিছু বিনিয়োগ বিক্ৰীৰ ওপৰত 20% লাভত বিক্ৰী কৰা হৈছিল

(v) অগ্রাধিকাৰযুক্ত অংশ 31.03.2014 তাৰিখে 5% অধিহাৰত পৰিশোধ কৰা হৈছিল

AS-3 (সংশোধিত) পৰোক্ষ পদ্ধতিৰ দ্বাৰা নগদ প্ৰবাহ বিবৃতি প্ৰস্তুত কৰা।

12

অথবা

(b) পুঁজি প্ৰবাহ বিবৃতিৰ প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা। এটা নিৰ্দিষ্ট পৰিৱৰ্তন পুঁজিৰ উৎস নে ব্যৱহাৰ তাক কেনেকৈ নিৰ্ণয় কৰিবা ?

8+4=12

***